

Co dítě slyší

Prezentace k přednášce
Hana Hajnová, W - klub

NÁR@Č
CENTRUM PRO RODINU

12 smyslů dítěte

ZÁKLADNÍ

Upevňuje dítě v jeho těle a spojuje se životem na Zemi, jejich rozvoj má vliv na ostatní, vyšší smysly

STŘEDNÍ

Těmito smysly se dítě obrací od svého nitra směrem navenek, a to zejména v druhém sedmiletí života.

VYŠŠÍ

Ke kvalitě těchto sociálně důležitých smyslů se dochází proměnou základních smyslů a určují naši společenskou úspěšnost. U dítěte se projevují a nejvíce rozvíjí až kolem 14 let.

HMAT

ŽIVOTNÍ SMYSL

SMYSL PRO VLASTNÍ POHYB

SMYSL PRO ROVNOVÁHU

ČICH

CHUŤ

ZRAK

SMYSL PRO TEPLU

SLUCH

SMYSL PRO ŘEČ

SMYSL PRO MOJVE MYŠLENÍ

SMYSL PRO VNÍMÁNÍ "JÁ"

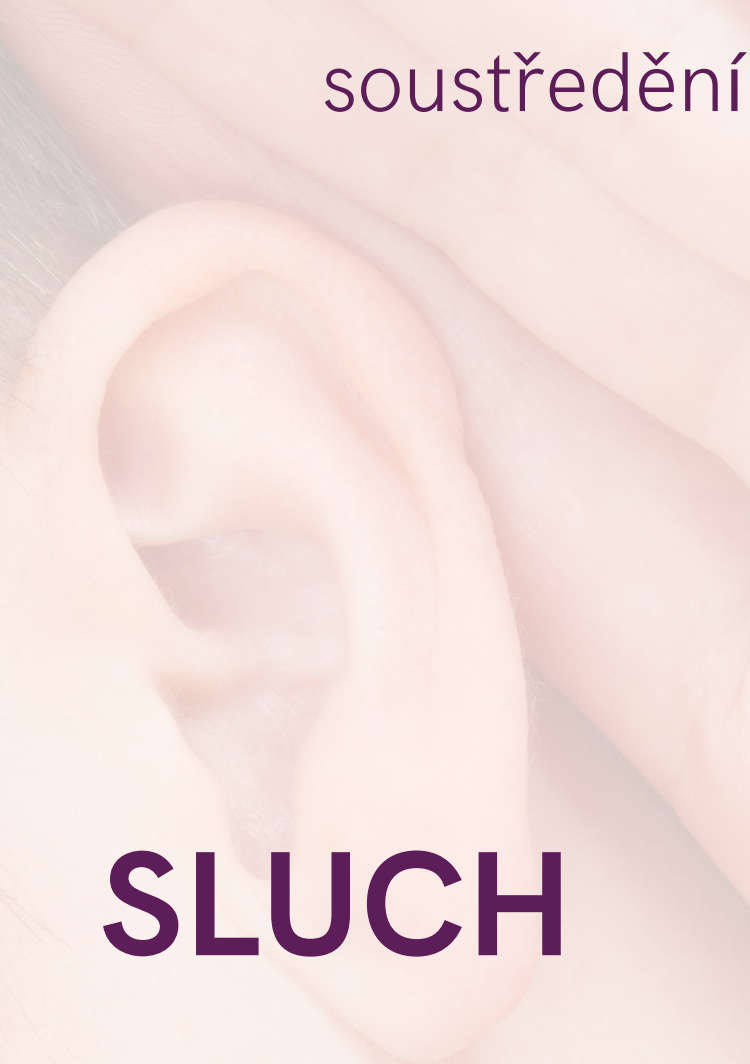
DRUHÉHO

Takže vidíme, že sluch se nejpodstatněji rozvíjí až v poslední skupině, příslušející k letům 14 až 21.

Tehdy pochopitelně vrcholí schopnost soustředění, výběrovosti a vyladění sluchu na poslech hudby a podobně.

Přípravou na zkvalitňování sluchu v pozdějším období je
*pěstování smyslu
pro rovnováhu*
v období do sedmi let.

A close-up photograph of a human ear, showing the ear canal and the surrounding skin. The image is partially obscured by a large, faint, stylized 'X' watermark in the background.

SLUCH

To začíná už v momentě, kdy si dítě sedá a vstává. Je čím dál suverénnější v chůzi a rozvíjí své hry související s rovnováhou. Nejtypičtější je stavění věže z kostek a její bourání. Později vidíme u dětí zálibu vylézat a balancovat na zvýšených plochách. Nevědomky tak trénují budoucí kvalitu sluchu. Podobné podmiňování bychom našli i u všech dalších smyslů, například smysl pro pohyb se mění v období dospívání ve smysl pro řeč, tedy schopnost kvalitního vyjadřování a porozumění významu řeči druhých.

Waldorfská pedagogika označuje malé dítě jako
jeden velký smyslový orgán.

Dítě si nevybírá, co
chce vidět, slyšet nebo
na co sahat, prostě
přijímá vše, co mu jeho
okolí nabízí.

Musíme si uvědomit, že dítě přichází na svět zcela otevřené všem přicházejícím vjemům.

Nemá ještě vybudovaný žádný filtr jako my, dospělí, aby bylo schopno třídit to, co chce a nechce poslouchat. Víme, že je někdy těžké i pro školáky nebo dokonce pro dospělé, aby se soustředili jen na to, co je právě potřeba. Takový filtr a schopnost výběrového soustředění si budujeme vlastně celý život.

Tak jako jsme opatrní na to, co dítěti nabídneme k jídlu či co mu oblékneme, měli bychom se stejnou odpovědností zvažovat, co připouštíme, aby slyšelo a vidělo, čeho dovolíme, aby se dotýkalo.

Tady nefunguje zvrhlý názor, že dítě se má od malinka „otučovat“, aby bylo brzo připraveno na život. Vývojové zákonitosti se nedají ošidit. Například poslech hlučné hudby v autě nebo na koncertech může citlivý dětský sluch nanejvýš poškodit, nemluvě o dalších neblahých následcích na jeho zdraví.

Laskavý zvuk matčina hlasu

by měl být pro dítě uklidňujícím zvukem. Proto stále připomínám blahodárny účinek ukolébavek, písniček a říkánek i poslech tiché hry na hudební nástroj. Potřebuje slyšet vysoké tóny, které ho uklidňují stejně jako pentatonické ladění nástrojů.

My dospělí si někdy myslíme, že si dítě zaujatě hraje a nevnímá, co si povídáme. Může nás pak překvapit, že se v jeho hře objeví námi vyřčená slova v nekontrolovaném momentě. Nebo se stane, že se dítě zle zachová k osobě, kterou jsme někdy předtím „potají“ odsuzovali, ale chováme se k ní nadále korektně.

Dítě však nedokáže naše postoje skrývat. Ovlivní jej nejen význam slov, ale i tón a intenzita našeho hlasu. Tak hluboce funguje sluch u dětí. Vždyť uměly číst z našich gest, naší mimiky, z barvy hlasu a jeho intenzity daleko dříve, než se naučily mluvit a vnímat skutečný význam slov.

**Jak
můžeme podpořit
správný rozvoj
smyslů od
narození?**

Zamezme silnému působení světla a hluku v prvních měsících života.

Hmatový smysl podpoříme a pevným zavinováním do pokrývky

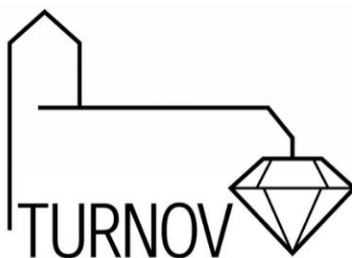
Hlazení a laskání podporuje životní smysl.

Smysl pro pohyb probouzíme nošením dítěte v náruči a houpáním - oslovujeme tím také jeho rovnovážný smysl - základ sluchu.

Neurychlujeme a nevycvičujeme jeho pohybové schopnosti - dítě musí samo hledat své těžiště a cvičit tento smysl.

Od narození je důležité chránit hlavičku čepičkou, protože tudy odchází nejvíce tepla, které dítě potřebuje k zdárnému rozvoji smyslů.

Aktivity centra jsou podpořeny
z dotačního titulu Rodina a ochrana
práv dětí MPSV, z rozpočtů Města
Turnova a Libereckého kraje.

Centrum pro rodinu Náruč, z.ú., Skálova 540, 511 01 Turnov
www.naruc.cz, naruc@naruc.cz +420 775 964 312